

27ste zondag door jaar B

Mc. 10, 2-12

De lezingen van vandaag brengen ons bij een heel teer onderwerp: het lukken en mislukken van huwelijken. De meesten van ons zullen er al rechtstreeks of onrechtstreeks mee te maken hebben gehad en kennen dus ook de pijn die het met zich meebrengt. Want zelfs als alles in peis en vree geregeld wordt, is er nog de ervaring van een mislukking, van een droom die in rook opgaat. En dat doet altijd pijn.

Naast, of tegenover die ervaring staan de lezingen van vandaag met een heel mooi en duidelijk ideaal: man en vrouw die één worden en dus niet meer uit elkaar te halen zijn. Nu was dat ook in Jezus' tijd al geen vanzelfsprekendheid. Mozes had er al iets voor geregeld, en Jezus' tegenstanders dwingen Hem nu kleur te bekennen.

Om te beginnen sluit Jezus dan elk misverstand uit: de eenheid tussen man en vrouw is gewild door God, is beeld van wat God voor ons is, en daar valt niet aan te tornen. Vroeger kon dat onverkort verteld worden: het was een bevestiging van wat er al was aan duidelijke regels en verhoudingen. Maar tegenwoordig voelen die woorden dikwijls aan als een bedreiging en een veroordeling. En daarom is voorzichtigheid toch op z'n plaats: we hebben het Evangelie immers niet gekregen om er anderen mee dood te slaan, maar juist genezing en hoop te brengen.

Het Evangelie begint vandaag eigenlijk met een typische mannenvraag: 'Mag een man zijn vrouw verstoten?'. En eigenlijk willen ze horen: wat is dan reden genoeg? Als ze geen kinderen kan krijgen? Of als ze oud of ziek is? Of als ze het eten laat aanbranden?

Het valt op dat Jezus daar niet op ingaat: Hij gaat terug naar het uitgangspunt dat man en vrouw aan elkaar gelijk zijn, en dat het dus niet toekomt aan de man zijn vrouw (om welke reden dan ook) te verstoten. Als Hij later thuiskomt met zijn leerlingen maakt Hij het nog eens duidelijk: geen één man of vrouw kan over het lot van de ander beslissen en de ander het bos insturen.

Dat is het uitgangspunt, 'zo was het in den beginne'. Als het lukt om dat samen op te bouwen en er een leven lang voor elkaar te zijn, dan is dat een kunstwerk wat terecht ontroert. En het is meer dan de moeite om daarvoor op te komen.

Maar... wat dan als er toch een breuk komt? Wat als de verschillen zo groot zijn dat mensen in plaats van naar elkaar toe te groeien, steeds meer vreemden worden van elkaar? Wat als er, ondanks therapie, vergeving, geduld, hoop en nog zoveel meer er toch steeds meer scheuren verschijnen en mensen langzaam maar zeker naar de afgrond van de wanhoop gedreven worden? Zoals een vuur, hoe hevig ook, kan doodvallen, zo kan ook een huwelijk sterven. En de grote zorg zou dan moeten zijn dat mensen zich niet steeds blijven branden aan dat oude vuur.

Op het eerste zicht lijkt het erop alsof daar in het Evangelie niets over gezegd wordt. Maar misschien is dat maar schijn. Of beter: misschien is dat ook logisch. Want gelden dan niet die woorden uit het Evangelie van het Laatste Oordeel? Ik heb honger naar iemand die naar mij luistert, ik heb dorst naar iemand die mij begrijpt, ik ben ziek en kan alleen beter worden door wat troost, ik ben naakt want ik heb alles verloren wat me dierbaar was.

Niet de schuldvraag doet er dan toe, ook niet de opsomming wat zo iemand allemaal 'niet mag' en 'moet', maar de simpele vraag: hoe kan ik helpen? Want als onze eerste roeping de liefde is, zijn we die dan niet vooral verschuldigd aan hen die die liefde verloren hebben? Amen.

Johan Goris, pastoor